

Melsom plante- og dyrefredningsområde

Melsom dyre- og plantefredningsområde består av et større og et mindre område. Det største ligger innerst i Melsombukta, med eiketrær og andre edelløvtrær. Det minste består av fem store eiketrær på en rygg i det skrånende jordet mot sør.

Områdene er vernet på grunn av det store artsmangfoldet, særlig av insekter. Eika kalles ofte et livsmediumobjekt. Det betyr at treet gjennom livet har en rekke forskjellige levestrukturer for ulike organismer, særlig insekter, sopp og lav. Gamle eiker kan være bolig for opp til 1500 forskjellige arter.

Mennesker har gjennom alle tider hatt et spesielt forhold til store, gamle trær. I norsk natur er eik et av de mektigste. En periode var eiketrær svært ettertraktet til skipsbygging, og eikebestanden i Norge ble derfor hardt beskattet frem til 1900-tallet.

Få trær kan bli så gamle som eika. I minst 300 år kan den vokse seg stor. Deretter kan den leve i ytterligere 300 år mens den gradvis blir svekket. Og er den «heldig» kan den stå i enda 2-300 år, som en mer eller mindre død stamme.

FAKTA

Plante- og dyrefredningsområdet ble opprettet i 2006. Det er på 39 dekar, østre del på 2 dekar, vestre del på 37 dekar.

Verneområdet på Melsom er todelt, med en større del inne ved båthavna, og en mindre del (bildet) med fem eiketrær litt lenger sør. ▼

Kyststien i Melsom. ▲

Dersom en grein brekker eller barken blir skadet, vil råtesoppene angripe eika. Over tid vil det utvikle seg hulrom. Hulrommene kan fungere som skjul for fugler og flaggermus. Inne i hulrommene dannes det vedmuld. Dette er en blanding av råttent ved, sopp, gamle fuglereir og døde insekter. Vedmulden gir et svært godt livsgrunnlag for mange insekter. Forskere antyder at mer enn 500 insektarter er direkte avhengige av råttent ved og muld som dannes inne i hule eiker.

I verneområdet er det funnet mange sjeldne arter, ikke minst av biller. Blant annet ble en kortvingeart funnet for første gang i Norge. Den lever sannsynligvis av avfall fra maur som bor inne i gamle eiketrær.

Store trær brukes av flaggermus til navigasjon. Trærne gir mat - de har mange insekter - og de gir gode muligheter for skjul. Flaggermusene gnager ikke selv, og er derfor avhengige av ferdige hull.

Den fremmede arten kjempespringfrø har invadert deler av verneområdet, og det er fare for at denne svært hurtigvoksende planten stedvis kan utkonkurrere de opprinnelige planteartene.

Fra forrige århundreskifte hadde Marinen base i Melsomvik. Etter siste verdenskrig og til langt inn på 1960-tallet lå det båter fra hvalfangstflåten og handelsflåten i opplag i Melsomvik. Her var det blant annet sommeropplag for hvalfangstekspedisjonene til Tønsberg-rederiet Pelagos og det skotske rederiet Chr. Salvesen & Co.

Foto copyright Oddvar Hansen
Denne kortvingearten ble funnet for første gang i Norge i Melsom. ▲